

Valló Péter rendezzi Shakespeare III. Richárdját a Dóm téren

Az erkölcsi hullák kora

Nem aktuálpolitikai feldolgozásra törekszik, hanem a véleményét szeretné elmondani a politikáról – mondja Valló Péter rendező, aki parádés szereposztással állítja színpadra a III. Richárdot a Dóm téren.

– **Miért épp ezt a darabot választották?**

– Gondolkodtunk a Machbethen is, végül egyértelműen az aktualitása miatt esett a választás a III. Richárdra, ami olyan kérdéseket vet fel, amelyekkel az utóbbi években nekünk, magyaroknak is szembe kellett néznünk.

– **A szabadtérin inkább a népszínházi jellegű, hagyományos előadásokhoz szokott a közönség, mint az olyan intellektuálisakhoz, amelyen most készül. Nem tart ettől?**

– Nem. A Globe Színház korabeli közönségében is voltak magasan képzett, a görög-latin kultúrát anyanyelvi szinten beszélő nézők és háromszáz szavas szókinccsel rendelkező parasztok is. Shakespeare darabjai azért is zseniálisak, mert különböző szinteken értelmezhetők. A III. Richárd a legprimitívebb szinten egy furmányos gyilkos mézszárlásainak fordulatos történetét adhatja azok számára, akiket ma a televíziók krimisorozatai szórakoztatnak. Ugyanakkor azoknak is különleges szellemi izgalmat jelenthet, akik rendszeres újság-olvasóként jól ismerik politika természetét, és értékelik, ha egy színházi előadás az örök tanulságokról is szól. A kettő között perze sok más szint is lehetséges. Például a férfi-nő viszony ábrázolása is izgalmas kérdéseket vet föl: Hogyan lehet egy halmozottan hátrányos helyzetű torzszülöttnek ennyi nője? Elképesztő gazdagság és fantasztikus emberismeret – ez Shakespeare.

– **A színpadon felbukkanó miniszteri autóból és egyéb jelekből magukra ismerhetnek a politika szereplői?**

– Nem aktuálpolitikai feldolgo-

A rendező beállít egy jelenetet a szabadtéri színpadon.

Fotó: Gyenes Kálmán

zást rendeztem, hanem a véleményem szeretném elmondani arról a politikáról, ami alapjaiban ma is ugyanúgy működik, mint Shakespeare idején vagy III. Richárd korában. Elég lett volna néhány instrukciót adnom a jelmeztervezőnek, és mindenki ráismert volna a kilencvenes évek elejének Olaszországra, ahol a maffiaügyek miatt a legfelsőbb politikai vezetés nagy része bíróság elé került vagy a tunéziai száműzetést választotta. De miért beszélünk Magyarországon az olaszokról? A rendezés egyébként abból indul ki, hogy valamilyen változás mégis tapasztalható: a mai közelletben már nem igazi hullákba, hanem csak politikai vagy erkölcsi hullákba botlunk. A lényegi törekvések azonban minden váltáskor ugyanazok: egyes politikai szereplők kivonása a közéletből, és egy egész érdekszféra megsemmisítése.

– **Díszlettervezőként is jegyzi a produkciót. Mit talált ki?**

– Fontos kérdés: teljes értékű-e

az a Shakespeare-előadás, ahol nem látom a híres monológok közben a színész arcát? Egy operánál nem zavaró ez, hiszen a zene az érzékelés egy másik minőségét teremti meg. A prózában viszont meg vagyok fosztva a kommunikáció egyik fontos eszköztől, ha nem látom a szöveghez tartozó arckifejezést. Ezért egy laterna mágicás díszletrendszert találtam ki, amelyben egy videolánc segítségével – nem affektálva és nem megerőszakolva a darabot – láttatni tudom a főhős arcát. A darab szereplőit mint mai médiasztár politikusokat képzeltem el, és e köré szerveztem az előadást.

– **Sok fejtörést okozott a szereposztás?**

– Olyan színészeket választottam, akikkel dolgoztam már együtt. Kulka János az a színész, akinek elhiszem azt a jelentős agymunkát, amit Richárd elvégez: tehetségesen és gátlástalanul manipulálja a környezetét, és élni tud a társadalomból való

kiebrudaltságának is köszönhető szabadságával. A négy női szerepet is muszáj volt nagyon formátumos színésznőkre – Töröcsik Marira, Almási Évára, Takács Katira és Ónodi Eszterre – osztanom, mert ezek a figurák érzelmi ellentétet jelentenek Richárddal szemben. Szervét Tibor személyében ugyancsak elsőrangú színész játssza Buckinghamet, aki azt a jelenséget példázza, amellyel gyakran találkozhatunk manapság Magyarországon: hogyan lesznek a korábbi legfontosabb szövetségeseiből a legnagyobb ellenségek. Bálint András és Székelyi József is fontos tartóoszlopai a produkciónak, mint ahogyan nem lehetne megcsinálni a darabot, ha nem lenne a szegedi színháznak ilyen kiváló férfi színészgárdája. Bábel tornya alakult volna ki, mire rátalálunk a közös nyelvre, ha ennyi embert különböző teátrumokból kellett volna összeverbuvalni.

HOLLÓSI ZSOLT

Nincs elég önbizalmunk

Olcsó és hatékony a hazai kutatás

Példa nélküli kihívásoknak kell eleget tennie a tudománynak a huszonegyedik században – véli Kroó Norbert, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkára, fizikus.

– Az elmúlt évszázad a tömegtermelés és -fogyasztás időszaka volt, most azonban az új technológiák korszaka kezdődik – fejtette ki Kroó Norbert, az MTA főtítkára a vásárhelyi könyvtáros-találkozóon tartott előadásában. A társadalmi változások és a technológiai fejlődés egymást erősítik, ha egyensúlyuk meg bomlik, a társadalom beteg. Ez a kör pedig ahhoz hasonló, mint amikor az emberi szervezetben több vagy kevesebb sejt pusztul el, mint amennyi képződik, és súlyos zavarok alakulnak ki.

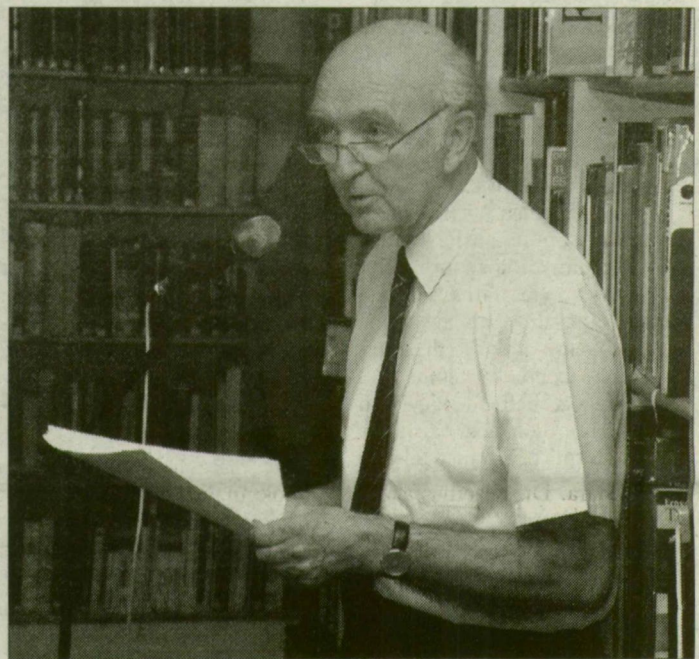
Ahhoz, hogy a magyar tudományos élet lépést tudjon tartani a világban zajló fejlődéssel, sok feltevést kell teljesítenie. A főtítkár szerint ugyanis hazánkban egyelőre gyenge a tudomány és a gaz-

daság kapcsolata, nem alakult még ki megfelelő mobilitás, alacsony a kockázattűrési készség, és hiányoznak a gyors döntések.

Két speciális probléma is nehezíti az ország helyzetét – véli Kroó Norbert. Ezek közül az egyik, az intézményrendszer szerkezeti átalakítása, az egyetemi integráció jórészt már lezajlott, de az alacsony költségvetési támogatás még mindig gátat szab a változásoknak. Emellett a fiatalokat vonzó lehetőségekkel, fizetéssel és ösztöndíjakkal kellene érdekeltté tenni a kutatásban. A legnagyobb gond azonban mégis az, hogy a magyaroknak nincs önbizalmuk, márpedig e nélkül nem mehet végbe a fejlődés.

Hazánkban egyébként egyelőre hatékony és világviszonylatban nem drága a kutatás, rengeteg jó szakember dolgozik. A főtítkár szerint a külföldi befektetőknek tehát ezért, és nem az olcsó munkaerő miatt érdemes pénzüket ide befektetni.

SZÖGI ANDREA

Kroó Norbert, az MTA főtítkára a megyei könyvtáros-találkozóon, Vásárhelyen vendégeskedett.

Fotó: Tésik Áttila

Nem kell sorban állni az újságosstandoknál

Vonaton a Délmagyar

Olvasással gyorsabban telik az utazás.

Fotó: Karnok Csaba

Reggelente nem kell sorban állni a Szegedről 6.25-kor induló intercitty utasainak a Délmagyarországról. A napilapot ezentúl hétfőtől szombatig megtalálják az első osztályú kocsik ülésein.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Új szolgáltatással várja a MÁV Rt. Szegedi Területi Igazgatósága és kiadónk, a Lapcom Kft. a reggelként 6.25-kor induló Napfény intercitty utasait. – Hétfőtől szombatig a szegedi pályaudvarról Budapestre, a Nyugati pályaudvarra tartó IC első osztályú kocsijának ülésein helyezünk el újságokat – mondta Kóti Zoltán terjesztési vezető.

Az utasoknak a napilapért nem kell fizetniük.

– Nagyon megsűrjűnk, milyen kiadványok kerülhetnek fel a szerelvényeinkre – jegyezte meg Huszár Zoltán, a MÁV Rt. Személyszállítási Szakigazgatóságának szegedi regionális osztályvezetője. A peronon csak igényes sajtótermékek kaphatnak helyet, így hiányoznak a szórólapok és a reklámújságok. A vasúttársaság saját lapján kívül már a regionális újságok is megtalálhatók a kupékban és az üléseken. Július 1-jétől az InterCity Magazin mellett már a Délmagyarországot is kézbe vehetik az utasok.

A cél, hogy a reggelente munkába, tárgyalásokra sietőknek ne kelljen sorban állni a standoknál.

A szükséges tudás

MUNKATÁRSUNKTÓL

Ötnapos szakmai előadás-sorozat kezdődött tegnap Szegeden a közművelődésben dolgozók számára. A Csongrád Megyei Közművelődési Tanácsadó Központ szervezésében A szükséges tudás elnevezésű összejövetelt a IV. közművelődési nyári egyetem keretében tartják, s a szakma jeles képviselői, egyetemi tanárok, politológusok, pszichológusok tartanak nagy érdeklődésre számot tartó előadást.

Tegnap a megyeházán a résztvevőket Ocskó Margit, a tanácsadó központ igazgatója, Orbán István, a megyei közgyűlés alelnöke és Török József népművelő, a nyári egyetem titkára üdvözölte. A szakmai összejövetelen kívül a hallgatók Ópusztaszerre és Csongrádra is ellátogatnak.

Profi autócsempészek és borhamisítók a pácban

Mintegy kétszáz jogsértő cselekményt derítettek fel a Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnokságának munkatársai az elmúlt héten. Az elkövetési érték meghaladta a 49 millió forintot.

Bács-Kiskun megyében jövedéki bűnök miatt kezdeményezett több eljárás is a szegedi központ vámparancsnokság. A bajai fináncok 1-1 kalocsai, bácsbokodi, bácsalmási, kunbajai és bajai termelőnek is meleg percekot okoztak, amikor kiderítették: a gazdák nem tettek eleget a tavalyi évre vonatkozó elszámolási kötelezettségüknek. Kiskörösnön a jövedéki hivatal az Országos Borminősítő Intézet feljelentése alapján vizsgált ki két ügyet is. Az OBI munkatársai ez év áprili-

sában Z. G. akasztói, míg májusban O. A. szintén akasztói lakosnál tartottak ellenőrzést. Meg is állapították, hogy a Z. G.-nél talált 25 ezer 58 liter cefre nyolcvan százalékban répacukorból készült. O. A. 4 ezer 420 liter boráról pedig az derült ki: szintetikus színezőanyaggal készült hamisítvány. A két Bács megyei úrral szemben jövedéki törvénsértés alapos gyanúja miatt indult eljárás.

A határőrség és a vámokosok közös akciójának eredményeként gépkocsicsempészek is ítéletükre várnak. A Kiskunhalasi Határőrigazgatóság határőrei ellenőrzésük során öt olyan nagy értékű autóra (4 Mercedes, 1 Opel Omega) bukkantak, amelyeket felbérelt futárok szállítottak a nyugati határszélről Tómpára

azért, hogy a kocsik végül Jugoszláviába érkezzenek. Az autók okmányai hiányosak voltak, valamennyit körözték már.

Gyulán egy kamionos mondhatott búcsút csempészett holmijainak. Sz. Cs. magyar sofőr Romániából hazaérkezve elfelejtett beszámolni arról, hogy a papírokon is feltüntetett szállítmánya mellett 750 pulóvert, 400 pólót, 600 női ruhaegyüttest és 2 ipari vasalógépet is hozott magával. A több mint 3 milliót érő áru vámraktárakba került.

Mindezek mellett régióink fináncai lefoglaltak még 896 karton cigarettát, 150 liter különféle italt, 313 liter tiszta szeszt, 989 doboz gyógyszert, 5 mobiltelefon-akkumulátort és 41 töltő adaptert.

B. Z.

Folyamatosan építik a 47-es utat

Folyamatosan lesz a 47-es út négysávosá alakítása, sőt: 2007-re megépülhet a Vásárhelyi elkerülő út is – mondta vásárhelyi látogatósaker Szalay Gábor, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium politikai államtitkára.

Jó ütemben halad a 47-es főút négysávosá alakítása – állapította meg Szalay Gábor, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium politikai államtitkára tegnapi vásárhelyi látogatásán. Hangsúlyozta: a második (az algyői hídtól Kopáncsig húzódó) szakasz még ebben az évben elkészül. A szélesítés harmadik, Ko-

páncs és Kishomok közti része – az országos közúthálózat fejlesztési koncepció szerint – 2003 és 2005 között készül el. De ha lehet, ennél rövidebb idő alatt építtetnék meg, kormányzati pénzből. Az államtitkár megemlítette, hogy a középső szakasznál felmerült a pályafű módosítása, és erre új terv is született, mely jelenleg engedélyezés alatt áll. Ez után írhatják ki a közbeszerzési eljárást, majd megkezdődhet – a tervek szerint 2003 elején – az építkezés.

A déli elkerülő útról szólva elmondta: megvalósítása – a tervek szerint – 2004 és 2007

között várható. A szükséges összegből 2004-ben 700 millió forintot, 2005-ben 2 milliárdot, 2006-ban 1,5 milliárdot, míg 2007-ben 1,5 milliárdot ad a kormány a központi költségvetésből. Szalay Gábor biztosnak látja azonban, hogy a munkát már egy évvel korábban is elkezdhetik.

Arra a kérdésünkre, miszerint mikor ér a megyébe az M5-ös autópálya, elmondta: hamarosan kormánybiztos kezd tárgyalásokat a sztrádát üzemeltető AKA Rt.-vel, és remélhetően öszre megállapodnak.

KOROM ANDRÁS